

Львівський державний університет внутрішніх справ

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА
ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ
У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ
ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ
(у схемах)**

Навчальний посібник

Львів
2021

УДК 343.32
Ф83

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 24 листопада 2021 р. № 4)*

Рецензенти:

Ірина Газдайка-Василишин, кандидат юридичних наук, доцент;
Олександр Марін, кандидат юридичних наук, доцент

Франчук В. В.

Ф83 Кримінально-правова характеристика правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (у схемах) : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 64 с.

Навчальний посібник підготовлено для працівників Національної поліції України. У ньому на основі чинного Кримінального кодексу України і сучасних наукових позицій схематично надається кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Рекомендується також для здобувачів вищої освіти юридичних факультетів закладів вищої освіти України та науково-педагогічних працівників.

The tutorial is prepared for employees of the National Police of Ukraine. Based on the current Criminal Code of Ukraine and modern scientific positions the tutorial schematically provides criminal and legal characteristics of criminal offenses in the field of official activities and professional activities related to the provision of public services.

It is also recommended for applicants of higher education of law faculties of higher educational institutions of Ukraine, research and teaching fellows.

Видано в авторській редакції.

УДК 343.32

© Франчук В. В., 2021
© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ	5
2. ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ТІЛЬКИ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА.....	7
3. ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЛИШЕ В ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ПРИВАТНОГО ПРАВА.....	25
4. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ВЧИНЕНІ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЩО ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ЯК ПУБЛІЧНОГО, ТАК І ПРИВАТНОГО ПРАВА.....	30
5. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ	37
6. ЗАДАЧІ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	61

ВСТУП

У посібнику на основі чинного кримінального та іншого законодавства надається кримінально-правова характеристика правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, відповідальність за які передбачена Розділом XVII Особливої частини Кримінального кодексу України. Юридичний аналіз складів кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, здійснюється із використанням дефініцій різних галузей законодавства, а також інших нормативно-правових актів, які мають безпосереднє значення для усвідомлення змісту тих чи інших понять, які виступають ознаками складів аналізованих кримінальних правопорушень або ж мають вагоме значення для їх розуміння.

Кримінально-правова характеристика складів кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, у посібнику здійснюється у виді схем. Це сприятиме візуальному сприйняттю ключових елементів та ознак цих правопорушень. Усі визначення понять у посібнику надаються тільки на підставі законодавчих дефініцій, що містяться у чинному законодавстві України.

Посібник розроблено для працівників Національної поліції України, а також здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС України, інших юридичних закладів вищої освіти тощо.

Нормативно-правові акти у посібнику використані станом на 1 листопада 2021 року.

Автор буде вдячний за усі конструктивні зауваження та доповнення до цього посібника, що обов'язково будуть враховані у подальшій науковій діяльності. Зауваження та пропозиції просимо надсилати на електронну адресу кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ: kkp@lvduvs.edu.ua

1. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

1.1. Поняття правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних

Правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, – це передбачені у розділі XVII Особливої частини КК суспільно небезпечні винні діяння, які посягають на встановлений законодавством порядок здійснення службової діяльності в юридичних особах будь-якої форми власності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

1.2. Види правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Правопорушення у сфері службової діяльності,
яка здійснюється тільки в органах державної влади,
місцевого самоврядування і юридичних особах публічного права

Правопорушення, вчинювані у сфері службової діяльності,
яка здійснюється лише в юридичних особах приватного права

Правопорушення, які можуть бути вчинені у сфері службової
діяльності, що здійснюється в юридичних особах
як публічного, так і приватного права

Правопорушення, які вчиняються у сфері професійної
діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

2. ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ТІЛЬКИ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

2.1. Правопорушення у сфері службової діяльності, яка здійснюється тільки в органах державної влади, місцевого самоврядування і юридичних особах публічного права

→ **Стаття 364.** Зловживання владою або службовим становищем

→ **Стаття 364-2.** Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України

→ **Стаття 365.** Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу

→ **Стаття 365-3.** Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей

→ **Стаття 366-2.** Декларування недостовірної інформації

→ **Стаття 366-3.** Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

→ **Стаття 368.** Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою

→ **Стаття 368-5.** Незаконне збагачення

→ **Стаття 369.** Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі

→ **Стаття 369-2.** Зловживання впливом

**2.1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ
(СТ. 364 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем

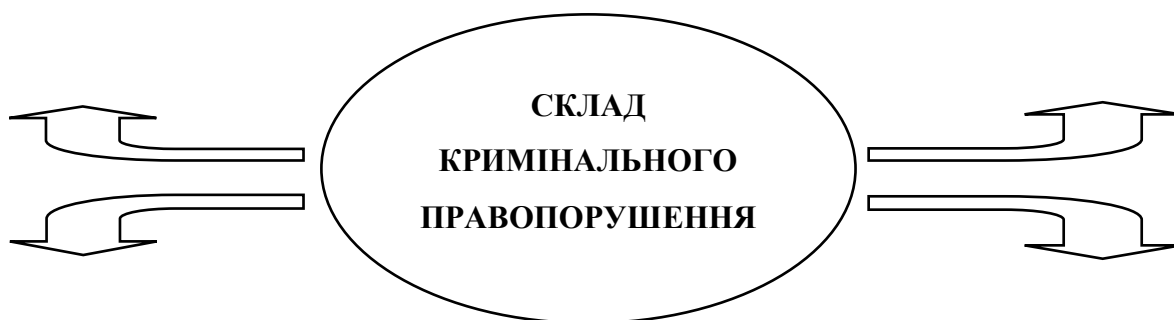
1. Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб –

ОБ'ЄКТ

Установлений законодавством і посадовими інструкціями порядок здійснення діяльності службовими особами органів державної влади, органів місцевого самоврядування та юридичних осіб публічного права

СУБ'ЄКТ

Спеціальний: лише представник влади, місцевого самоврядування або інша службова особа публічного права

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується зловживанням владою або службовим становищем і полягає у використанні особою влади чи своїх службових повноважень, що суперечить інтересам служби і виступає наслідком у вигляді істотної шкоди або тяжких наслідків

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною чи змішаною формою вини (прямий умисел).
Обов'язковою ознакою є мета – одержання будь-якої неправомірної вигоди

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 364 КК України**

те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки

Примітка.

1. Службовими особами у статтях 364, 368, 368-5, 369 цього Кодексу є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також обіймають постійно чи тимчасово в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на державних чи комунальних підприємствах, в установах чи організаціях посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, або виконують такі функції за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом державної влади, органом місцевого самоврядування, центральним органом державного управління із спеціальним статусом, повноважним органом чи повноважною особою підприємства, установи, організації, судом або законом.

Для цілей статей 364, 368, 368-5, 369 цього Кодексу до державних і комунальних підприємств прирівнюються юридичні особи, у статутному фонді яких відповідно державна чи комунальна частка перевищує 50 відсотків або становить величину, що забезпечує державі чи територіальній громаді право вирішального впливу на господарську діяльність такого підприємства.

2. Службовими особами також визнаються посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому або судовому органі іноземної держави, у тому числі присяжні засідателі, інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства), а також іноземні третейські судді, особи, уповноважені вирішувати цивільні, комерційні або трудові спори в іноземних державах у порядку, альтернативному судовому, посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи будь-які інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені), члени міжнародних парламентських асамблей, учасником яких є Україна, та судді і посадові особи міжнародних судів.

3. Істотною шкодою у статтях 364, 364-1, 365, 365-2, 367 вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

4. Тяжкими наслідками у статтях 364–367 вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

2.1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДІЙСНЕННЯ НАРОДНИМ ДЕПУТАТОМ УКРАЇНИ НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ГОЛОСУВАННЯ ЗАМІСТЬ ІНШОГО НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ (СТ. 364-2 КК УКРАЇНИ)

Стаття 364-2. Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України

Умисне здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України (неособисте голосування) –

ОБ'ЄКТ

Установлений законодавством порядок здійснення голосування на пленарному засіданні Верховної Ради України

СУБ'ЄКТ

Спеціальний: лише народний депутат України

**СКЛАД
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВOPOPУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується здійсненням народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

**2.1.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПЕРЕВИЩЕННЯ ВЛАДИ АБО СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ
ПРАЦІВНИКОМ ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ
(СТ. 365 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 365. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу

Перевищення влади або службових повноважень, тобто умисне вчинення працівником правоохоронного органу дій, які явно виходять за межі наданих йому прав чи повноважень, якщо вони завдали істотної шкоди охоронюваним законом правам, інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам, інтересам юридичних осіб –

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини, що забезпечують нормальну діяльність правоохоронних органів.

Додатковим факультативним безпосереднім об'єктом є охоронювані законом блага людини, здоров'я і гідність особи тощо

СУБ'ЄКТ

Спеціальний – працівник правоохоронного органу

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується реалізацією працівником правоохоронного органу службових повноважень, які явно виходять за межі цих повноважень і заподіюють істотну шкоду або спричиняють тяжкі наслідки правам, свободам та інтересам фізичних, юридичних осіб або державним чи громадським інтересам

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною (змішаною) формою вини

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 365 КК України**

ті самі діяння, якщо вони супроводжувалися насильством

ті самі діяння, якщо вони супроводжувалися погрозою
застосування насильства

ті самі діяння, якщо вони супроводжувалися застосуванням
зброї чи спеціальних засобів

ті самі діяння, якщо вони супроводжувалися болісними і такими,
що ображають особисту гідність потерпілого діями,
за відсутності ознак катування

**Особливо кваліфікуючі ознаки кримінального
правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 365 КК України**

дії, передбачені частинами першою та другою цієї статті,
якщо вони спричинили тяжкі наслідки

**2.1.4. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКА ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ
ЩОДО НЕЗАКОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ОРГАНІЗАЦІЇ
АБО ПРОВЕДЕННЯ АЗАРТНИХ ІГОР, ЛОТЕРЕЙ
(СТ. 365-3 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 365-3. Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей

Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей, тобто умисне з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах або в інтересах третіх осіб невжиття передбачених законодавством заходів за заявою (повідомленням) про вчинення незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей або приховування виявленої ним незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей –

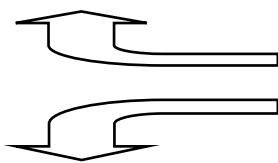
...

ОБ'ЄКТ

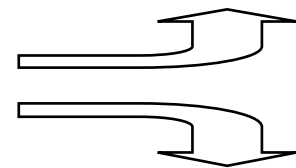
Суспільні відносини, які забезпечують нормальну діяльність правоохоронних органів, що виникають із приводу законодавчої заборони на здійснення грального бізнесу

СУБ'ЄКТ

Спеціальний – працівник правоохоронного органу

**СКЛАД
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВопОРУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується реалізацією працівником правоохоронного органу службових повноважень, які суперечать законодавчій забороні на здійснення грального бізнесу

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел).
Мотив – корисливий чи інші особисті інтереси або інтереси третіх осіб

**2.1.5. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ДЕКЛАРУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
(СТ. 366-2 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 366-2. Декларування недостовірної інформації

Умисне внесення суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції», якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 500 до 2000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб –

...

ОБ'ЄКТ

Визначений законом порядок декларування відомостей про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

СУБ'ЄКТ

Спеціальний – особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»

**СКЛАД
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВOPOPУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується внесенням особою, яка є суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 366-2 КК України**

ті самі діяння, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 2000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб

Примітка.

Суб'єктами декларування у цій статті та статті 366-3 цього Кодексу є особи, які, відповідно до частин першої та другої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції», зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

**2.1.6. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
НЕПОДАННЯ СУБ'ЄКТОМ ДЕКЛАРУВАННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ
ОСОБИ, УПОВНОВАЖЕНОЇ НА ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ
ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
(СТ. 366-3 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 366-3. Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Умисне неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції» –

...

ОБ'ЄКТ

Визначений законом порядок декларування відомостей про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

СУБ'ЄКТ

Спеціальний – особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»

**СКЛАД
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВопОРУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисним неподанням особою, яка є суб'єктом декларування, декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

2.1.7. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИЙНЯТТЯ ПРОПОЗИЦІЇ, ОБІЦЯНКИ АБО ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ (СТ. 368 КК УКРАЇНИ)

Стаття 368. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою неправомірної вигоди, а так само прохання надати таку вигоду для себе чи третьої особи за вчинення чи невчинення такою службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає неправомірну вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища –

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини, що забезпечують нормальну службову діяльність певних ланок державного апарату, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, організацій, установ, підприємств незалежно від форми власності, а також авторитет органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій.

ПРЕДМЕТ

Неправомірна вигода

СУБ'ЄКТ

Спеціальний –
службова особа

**СКЛАД
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВопорушення**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується прийняттям пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою, з використанням наданої їй влади чи службового становища

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел).
Мотив – корисливий

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 та 3 ст. 368 КК України**

ті самі діяння, якщо предметом була неправомірна вигода
у значному розмірі

ті самі діяння, якщо предметом була неправомірна вигода
у великому розмірі

ті самі діяння, вчинені службовою особою,
яка займає відповідальне становище

ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб

ті самі діяння, вчинені повторно

ті самі діяння, поєднані з вимаганням неправомірної вигоди

**Особливо кваліфікуючі ознаки кримінального
правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 365 КК України**

дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті,
якщо предметом була неправомірна вигода в особливо великому
розмірі

дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті,
вчинені службовою особою, яка займає особливо відповідальне
становище

Примітка.

1. Неправомірною вигодою в значному розмірі вважається вигода, що в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у великому розмірі – така, що у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, в особливо великому розмірі – така, що у п'ятсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

2. Службовими особами, які займають відповідальне становище, у статтях 368, 368-5, 369 та 382 цього Кодексу є особи, зазначені у пункті 1 примітки до статті 364 цього Кодексу, посади яких, згідно зі статтею 6 Закону України «Про державну службу», належать до категорії «Б», судді, прокурори, слідчі і дізнавачі, а також інші, крім зазначених у пункті 3 примітки до цієї статті, керівники і заступники керівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів та одиниць.

3. Службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, у статтях 368, 368-5, 369 та 382 цього Кодексу є:

1) Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України, перші заступники та заступники міністрів, члени Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольного комітету України, Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Голова Фонду державного майна України, його перший заступник та заступники, члени Центральної виборчої комісії, народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Директор Національного антикорупційного бюро України, Генеральний прокурор, його перший заступник та заступники, Голова Конституційного Суду України, його заступники та судді Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, його перший заступник, заступники та судді Верховного Суду України, голови вищих спеціалізованих судів, їх заступники та судді вищих спеціалізованих судів, Голова Національного банку України, його перший заступник та заступники, Секретар Ради національної безпеки і оборони України, його перший заступник та заступники, Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим, його перший заступник та заступники, радники та помічники Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України;

2) особи, посади яких згідно зі статтею 6 Закону України «Про державну службу» належать до категорії «А»;

3) особи, посади яких згідно із статтею 14 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» віднесені до першої та другої категорій посад в органах місцевого самоврядування.

2.1.8. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИЙНЯТТЯ ПРОПОЗИЦІЇ, ОБЦЯНКИ АБО ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ (СТ. 368-5 КК УКРАЇНИ)

Стаття 368-5. Незаконне збагачення

Набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, активів, вартість яких більше ніж на шість тисяч п'ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян перевищує її законні доходи –

...

ОБ'ЄКТ

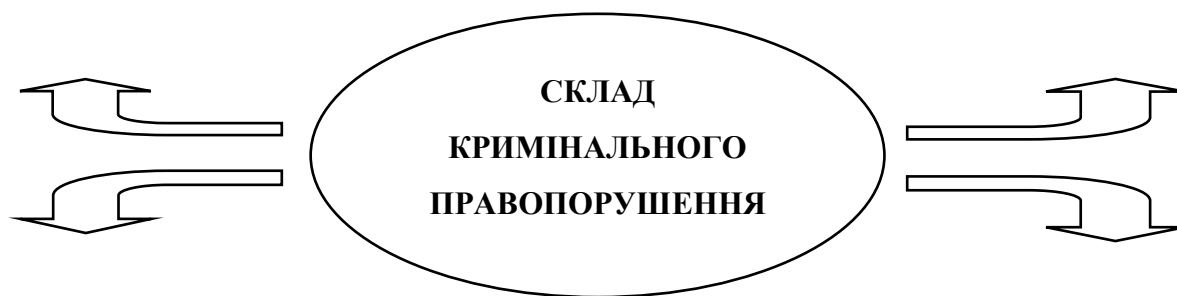
Суспільні відносини, які забезпечують авторитет, порядок здійснення державної служби, цілі і завдання установ та організацій публічного сектора, встановлений (нормативно закріплений) порядок їх функціонування

ПРЕДМЕТ

Активи, законність підстав набуття яких не підтверджено доказами

СУБ'ЄКТ

Спеціальний –
службова особа

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується набуттям особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у власність активів, законність підстав набуття яких не підтверджено доказами і вартість яких більше ніж на шість тисяч п'ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян перевищує її законні доходи

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел).
Мотив – корисливий

Примітка.

1. Особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, є особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

2. Під набуттям активів слід розуміти набуття їх особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у власність, а також набуття активів у власність іншою фізичною або юридичною особою, якщо доведено, що таке набуття було здійснено за дорученням особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або що особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, може прямо чи опосередковано вчиняти щодо таких активів дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

3. Під активами слід розуміти грошові кошти (у тому числі готівкові кошти, кошти, що перебувають на банківських рахунках чи на зберіганні у банках або інших фінансових установах), інше майно, майнові права, нематеріальні активи, у тому числі криптовалюти, обсяг зменшення фінансових зобов'язань, а також роботи чи послуги, надані особі, уповноваженій на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

4. Під законними доходами особи слід розуміти доходи, правомірно отримані особою із законних джерел, зокрема визначених пунктами 7 і 8 частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції».

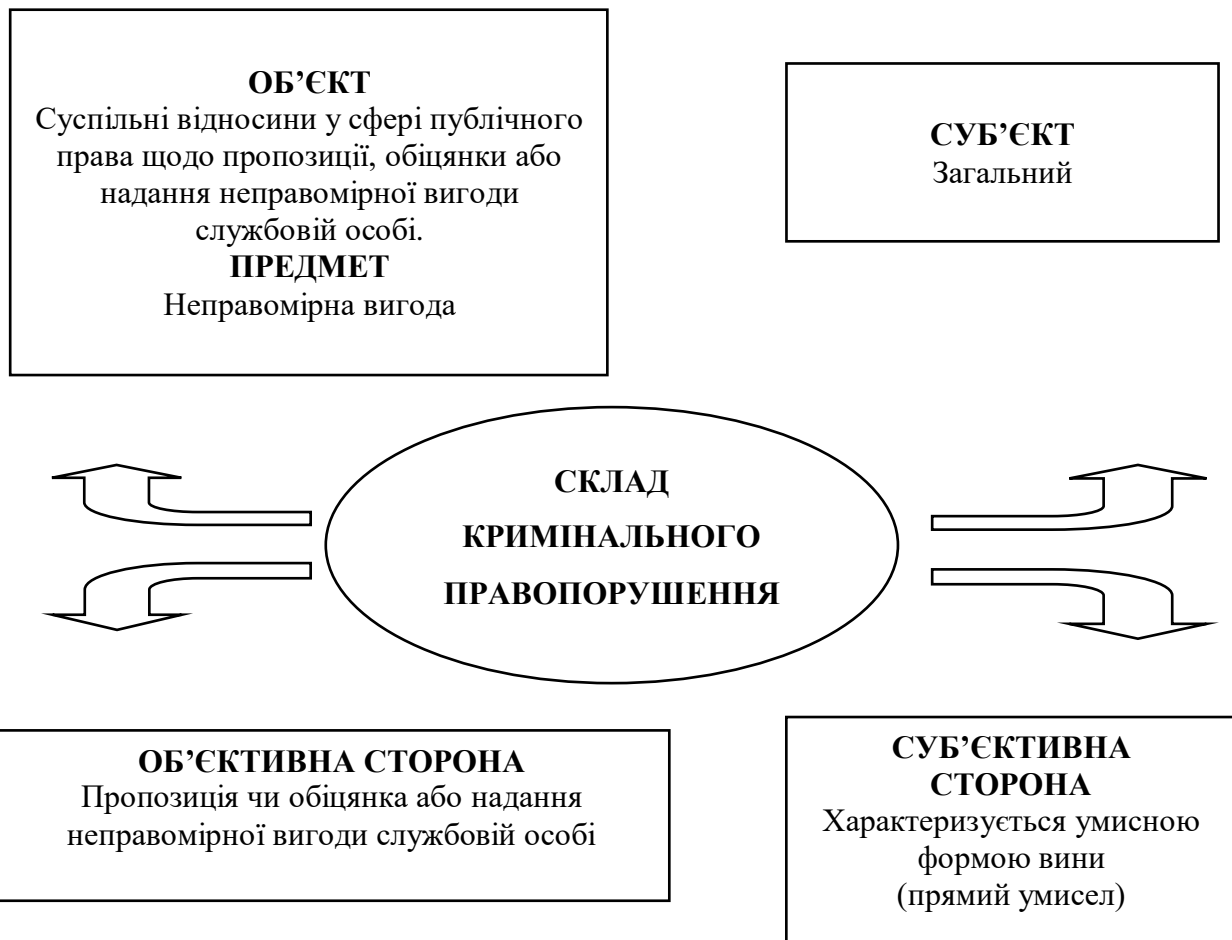
5. При визначенні різниці між вартістю набутих активів і законними доходами не враховуються активи, які є предметом провадження у справах про визнання активів необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави, а також активи, стягнуті в дохід держави в рамках такого провадження.

**2.1.9. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПРОПОЗИЦІЇ, ОБІЦЯНКИ АБО НАДАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ
ВИГОДИ СЛУЖБОВІЙ ОСОБИ
(СТ. 369 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 369. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі

Пропозиція чи обіцянка службовій особі надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди за вчинення чи невчинення службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища –

...

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 та 3 ст. 369 КК України**

ті самі діяння, вчинені повторно

ті самі діяння, якщо неправомірна вигода надавалася службовій
особі, яка займає відповідальне становище

ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб

**Особливо кваліфікуючі ознаки кримінального
правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 369 КК України**

дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті,
якщо неправомірна вигода надавалася службовій особі, яка займає
особливо відповідальне становище

дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті,
вчинені організованою групою осіб чи її учасником

**2.1.10. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗЛОВЖИВАННЯ ВПЛИВОМ
(СТ. 369-2 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 369-2. Зловживання впливом

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, –

...

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини, які встановлюють авторитет і нормальні (нормативно закріплені) умови функціонування органів, які виконують функції держави або місцевого самоврядування.

ПРЕДМЕТ

Неправомірна вигода

СУБ'ЄКТ
Загальний

**СКЛАД
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВOPУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи за вплив на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або пропозиція чи обіцянка здійснити вплив за надання такої вигоди

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА
Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 3 ст. 369-2 КК України**

дії, передбачені частиною другою цієї статті, поєднані
з вимаганням такої вигоди

Примітка.

Особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, є особи, визначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також службові особи, визначені у частині четвертій статті 18 цього Кодексу.

3. ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЛИШЕ В ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ПРИВАТНОГО ПРАВА

3.1. Правопорушення у сфері службової діяльності, яка здійснюється лише в юридичних особах приватного права

→ **Стаття 364-1.** Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми

→ **Стаття 368-3.** Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми

**3.1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗЛОВЖИВАННЯ ПОВНОВАЖЕННЯМИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ
ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПРИВАТНОГО ПРАВА НЕЗАЛЕЖНО ВІД
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ (СТ. 364-1 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 364-1. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми

Зловживання повноваженнями, тобто умисне, з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб використання всупереч інтересам юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми службовою особою такої юридичної особи своїх повноважень, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб, –

...

ОБ'ЄКТ

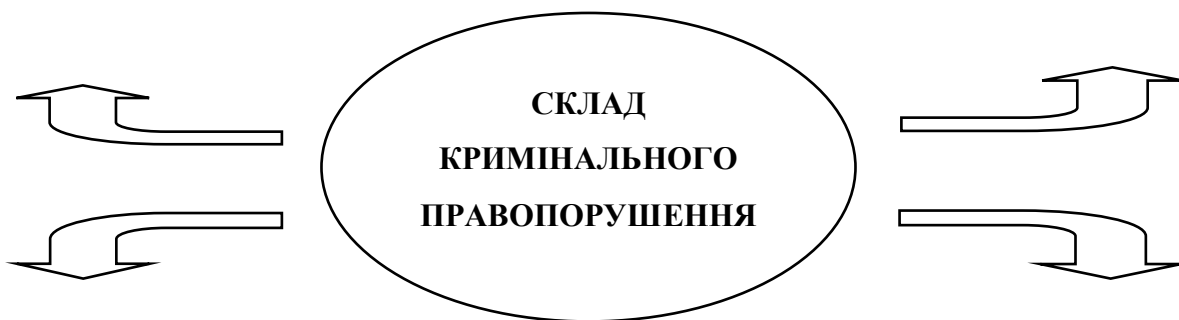
Установлений законодавством порядок здійснення нормальної діяльності службовою особою юридичної особи приватного права.

Додатковий безпосередній об'єкт

Охоронювані законом права або інтереси окремих громадян, або державні чи громадські інтереси, або інтереси юридичних осіб

СУБ'ЄКТ

Спеціальний –
службова особа
приватного права

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується зловживанням – використанням особою своїх повноважень усупереч інтересам юридичної особи приватного права для одержання неправомірної вигоди і проявляється у вигляді істотної шкоди, заповдіної охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян, юридичних осіб, держави

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел).
Мотив – корисливий

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 364-1 КК України**

ті самі діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

Примітка.

У статтях 364, 364-1, 365-2, 368, 368-3, 368-4, 369, 369-2 та 370 цього Кодексу під неправомірною вигодою слід розуміти грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які пропонують, обіцяють, надають або одержують без законних на те підстав.

**3.1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДКУПУ
СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПРИВАТНОГО ПРАВА
НЕЗАЛЕЖНО ВІД ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ
(СТ. 368-3 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 368-3. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми

Пропозиція чи обіцянка службовій особі юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди або прохання її надати за вчинення зазначеною службовою особою дій чи її бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи, –

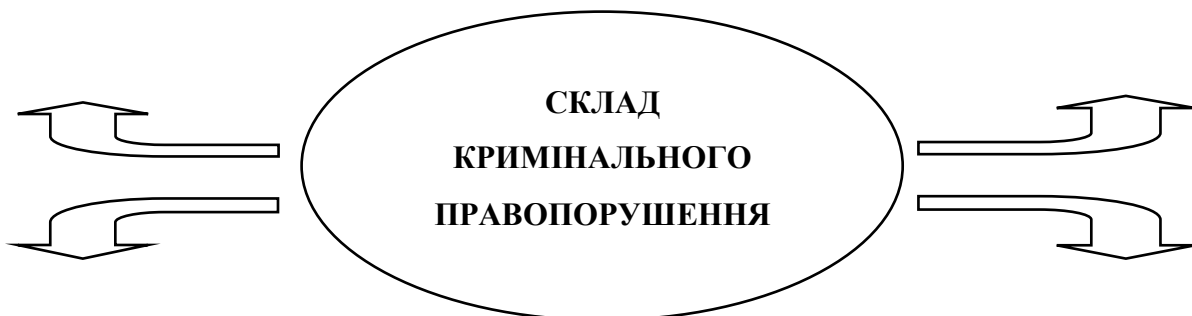
...

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини, які забезпечують нормальну (нормативно закріплену) діяльність юридичних осіб приватного права, їх суспільні цілі, завдання

СУБ'ЄКТ

Загальний (ч. 1, 2)
Спеціальний –
службова особа
приватного права (ч. 3)

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується пропозицією, наданням або передачею службовій особі юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми неправомірної вигоди за вчинення дій чи бездіяльність із використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто надає чи передає таку вигоду, або в інтересах третіх осіб (чч. 1, 2).

Характеризується одержанням службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми неправомірної вигоди за вчинення дій або бездіяльність із використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто передає чи надає таку вигоду, або в інтересах третіх осіб (ч. 3)

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел) (чч. 1, 2)
Характеризується умисною формою вини (прямий умисел).
Мотив – корисливий (ч. 3)

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 368-3 КК України**

ті самі діяння, вчинені повторно

ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб

ті самі діяння, вчинені організованою групою

**Особливо кваліфікуючі ознаки кримінального
правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 368-3 КК України**

дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені повторно

дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені за попередньою
змовою групою осіб

дії, передбачені частиною третьою цієї статті, поєднані з вимаганням
неправомірної вигоди

4. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ВЧИНЕНІ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЩО ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В ЮРИДИЧНИХ ОСОБАХ ЯК ПУБЛІЧНОГО, ТАК І ПРИВАТНОГО ПРАВА

4.1. Кримінальні правопорушення, які можуть бути вчинені у сфері службової діяльності, що здійснюється в юридичних особах як публічного, так і приватного права

→ **Стаття 366.** Службове підроблення

→ **Стаття 367.** Службова недбалість

→ **Стаття 370.** Провокація підкупу

4.1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СЛУЖБОВОГО ПІДРОБЛЕННЯ (СТ. 366 КК УКРАЇНИ)

Стаття 366. Службове підроблення

1. Складання, видача службовою особою завідомо неправдивих офіційних документів, внесення до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення офіційних документів –

...

ОБ'ЄКТ

Визначений законом порядок діяльності державного апарату, апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності в частині підготовки, складання, використання і видачі офіційних документів, а також посвідчення фактів, які мають юридичне значення

Факультативний додатковий об'єкт

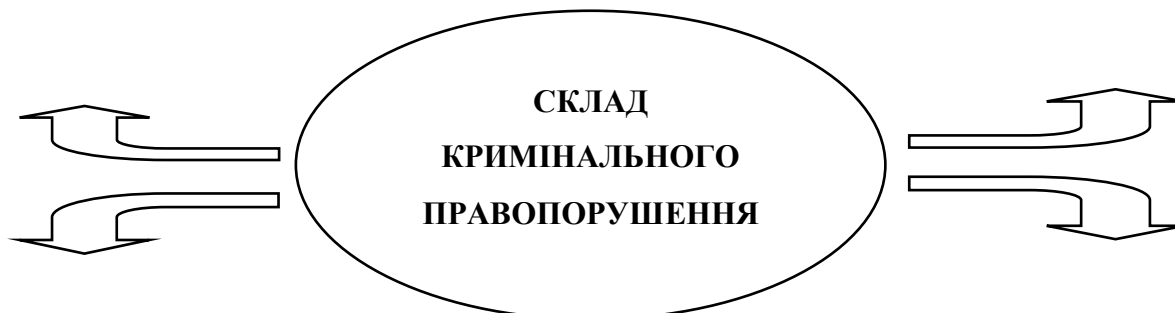
Права та свободи людини і громадянина, власність тощо

ПРЕДМЕТ

Офіційні документи

СУБ'ЄКТ

Спеціальний –
службова особа
приватного
і публічного права

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується складанням неправдивих документів, внесення до документів неправдивих відомостей, видача неправдивих документів, інше підроблення документів

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 366 КК України**

ті самі діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

4.1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СЛУЖБОВОЇ НЕДБАЛОСТІ (СТ. 367 КК УКРАЇНИ)

Стаття 367. Службова недбалість

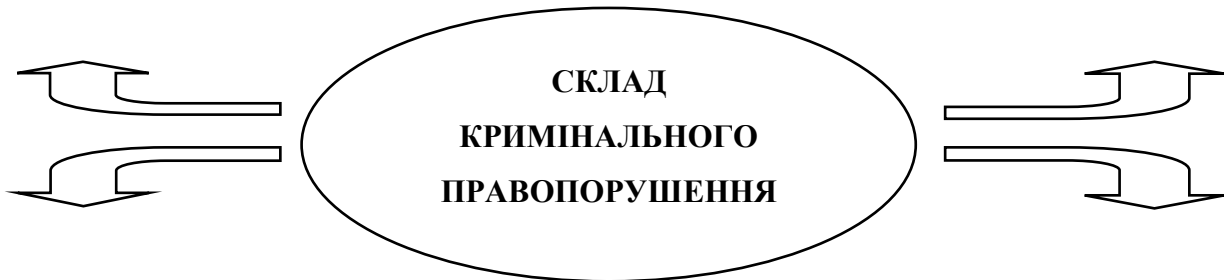
1. Службова недбалість, тобто невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб

ОБ'ЄКТ

Визначений законом порядок діяльності державного апарату, апарату органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності в частині підготовки, складання, використання і видачі офіційних документів, а також посвідчення фактів, які мають юридичне значення
Факультативний додатковий об'єкт
Права та свободи людини і громадянина, власність тощо

СУБ'ЄКТ

Спеціальний –
службова особа
приватного
і публічного права

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується невиконанням або неналежним виконанням службових обов'язків через несумлінне ставлення до них службовою особою та настанням наслідків у вигляді істотної шкоди

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується необережною формою вини

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 367 КК України**

ті самі діяння, якщо вони спричинили тяжкі наслідки

4.1.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОВОКАЦІЇ ПІДКУПУ (СТ. 370 КК УКРАЇНИ)

Стаття 370. Провокація підкупу

1. Провокація підкупу, тобто дії службової особи з підбурення особи на пропонування, обіцянку чи надання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції, обіцянки чи одержання такої вигоди, щоб потім викрити того, хто пропонував, обіцяв, надав неправомірну вигоду або прийняв пропозицію, обіцянку чи одержав таку вигоду

ОБ'ЄКТ

Нормальна законна діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, юридичних осіб приватного права, спрямована на забезпечення авторитету державної служби, виконання цілей та завдань організацій публічного і приватного права

СУБ'ЄКТ

Спеціальний –
службова особа
приватного
і публічного права

СКЛАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується створенням обставин і умов, що зумовлюють пропонування, обіцянку або одержання неправомірної вигоди

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

**Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 370 КК України**

ті самі діяння, вчинені службовою особою правоохоронних органів

5. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

5.1. Кримінальні правопорушення, які вчиняються у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Стаття 365². Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги

Стаття 368⁴. Підкуп особи, яка надає публічні послуги

Стаття 369³. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань

**5.1.1. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗЛОВЖИВАННЯ ПОВНОВАЖЕННЯМИ ОСОБАМИ,
ЯКІ НАДАЮТЬ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ
(СТ. 365-2 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 365-2. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги

1. Зловживання своїми повноваженнями аудитором, нотаріусом, оцінювачем, уповноваженою особою або службовою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, іншою особою, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у тому числі послуг експерта, арбітражного керуючого, приватного виконавця, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій), або державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, державним виконавцем, приватним виконавцем з метою отримання неправомірної вигоди, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб –

...

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини, які забезпечують установлений правовий та організаційний порядок здійснення та надання публічних послуг

СУБ'ЄКТ

Спеціальний – особа, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг: аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, незалежні посередники та інші

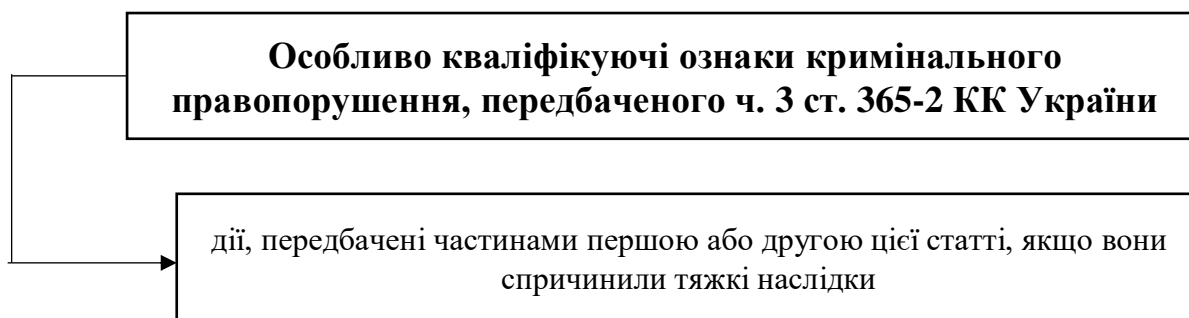
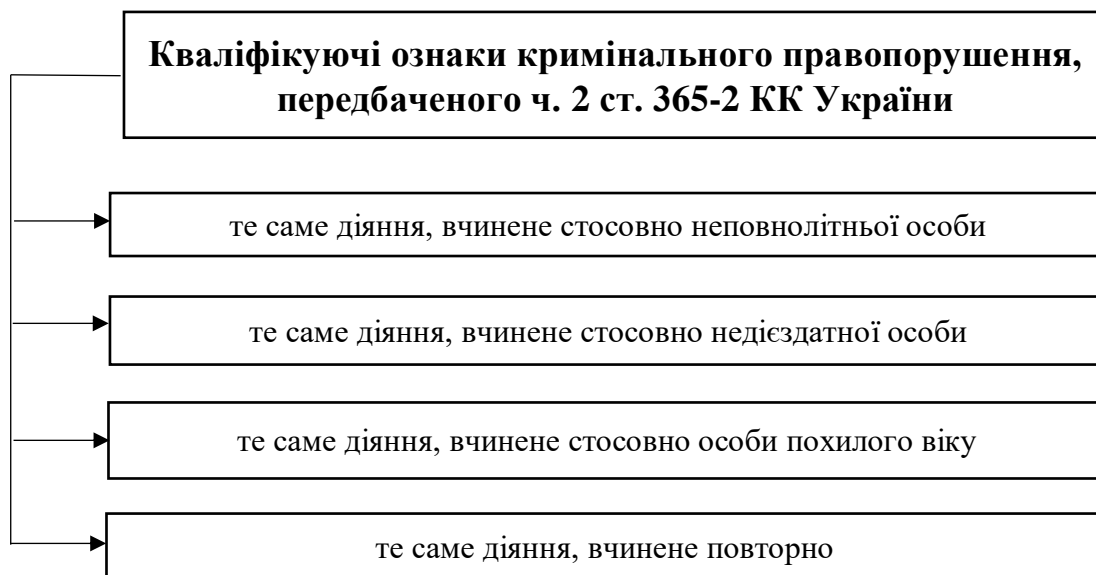
**СКЛАД КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВOPУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується використанням особою своїх повноважень, наданих у зв'язку зі здійсненням професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, у супереччя своїм повноваженням і заподіянням істотної шкоди охоронюваним законом правам та інтересам окремих громадян, юридичних осіб, інтересам суспільства чи держави

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною (змішана) формою вини.
Мета – отримання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, яка поєднується з корисливим мотивом, або заподіяння шкоди охоронюваним законом інтересам окремих громадян, юридичних осіб, інтересам суспільства чи держави

**5.1.2. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПІДКУПУ ОСОБИ, ЯКА НАДАЄ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ
(СТ. 368-4 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 368-4. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги

1. Пропозиція чи обіцянка аудитору, нотаріусу, оцінювачу, іншій особі, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але провадить професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у тому числі послуг експерта, арбітражного керуючого, приватного виконавця, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій), надати йому/їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди або прохання її надати за вчинення особою, яка надає публічні послуги, дій або її бездіяльність з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи –

...

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини, які забезпечують установлений організаційно-правовий порядок здійснення публічних послуг

Предмет

Неправомірна вигода

СУБ'ЄКТ

Загальний (ч. 1)

Спеціальний – службова особа
приватного права (ч. 3)

**СКЛАД КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВOPУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується пропозицією, обіцянкою службовій особі приватного права неправомірної вигоди за вчинення дій чи бездіяльності із використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто надає чи передає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб (ч. 1).

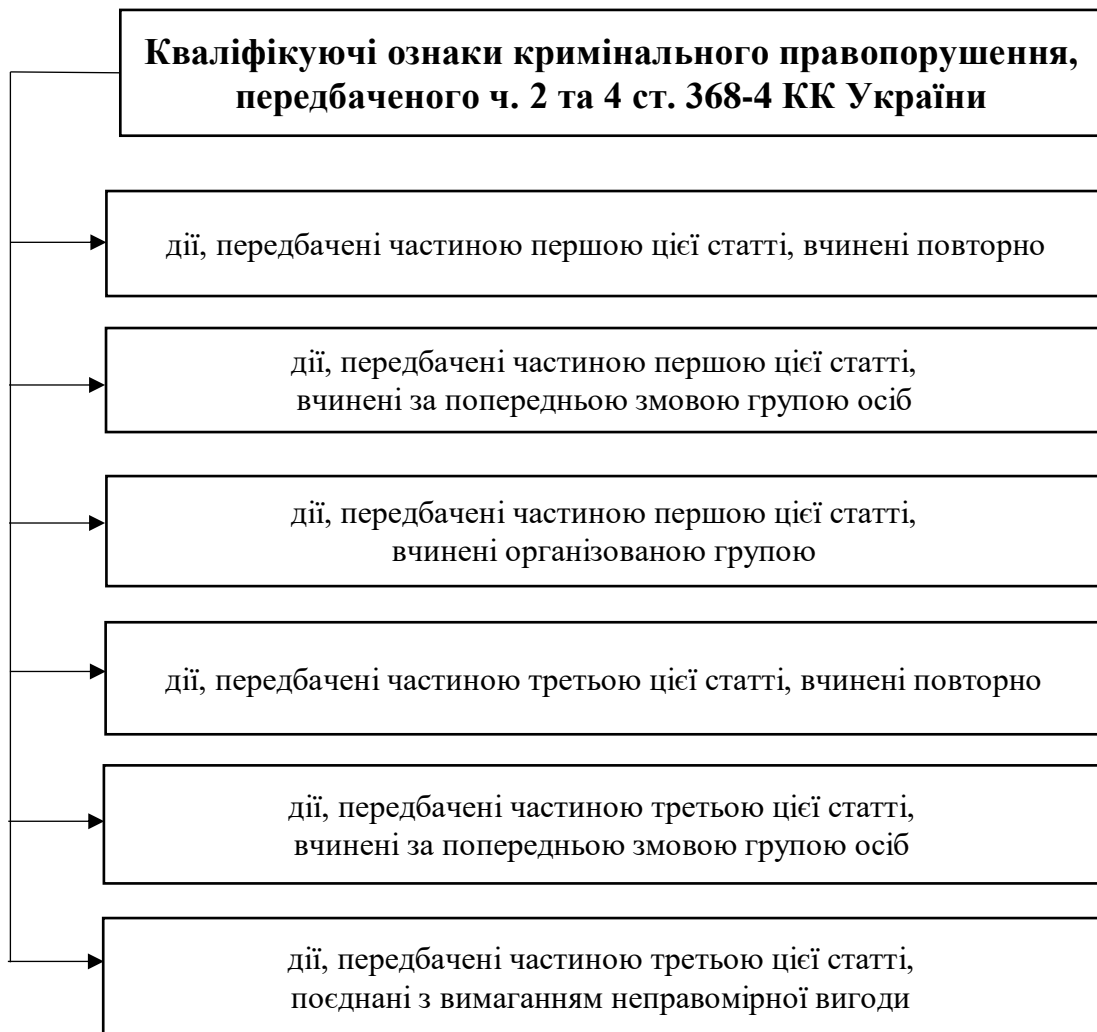
Характеризується прийняттям пропозиції, обіцянки або одержанням службовою особою приватного права неправомірної вигоди за вчинення дії або бездіяльності з використанням даних їй повноважень в інтересах того, хто передає такі вигоди, або в інтересах третіх осіб (ч. 3)

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується
умисною формою вини
(прямий умисел) (ч. 1)

Мотив – корисливий (ч. 3)

**5.1.3. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПРОТИПРАВНОГО ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИ
ОФІЦІЙНИХ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ
(СТ. 369-3 КК УКРАЇНИ)**

Стаття 369-3. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань

1. Вплив на результати офіційних спортивних змагань шляхом підкупу, примушування або підбурювання чи вступу у змову щодо результатів офіційного спортивного змагання з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи або одержання внаслідок таких діянь неправомірної вигоди для себе чи третьої особи –

...

ОБ'ЄКТ

Суспільні відносини щодо забезпечення об'єктивності результатів офіційних спортивних змагань і дотримання заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних із маніпулюванням офіційним спортивним змаганням з одержанням у результаті цього неправомірної вигоди

СУБ'ЄКТ
Загальний

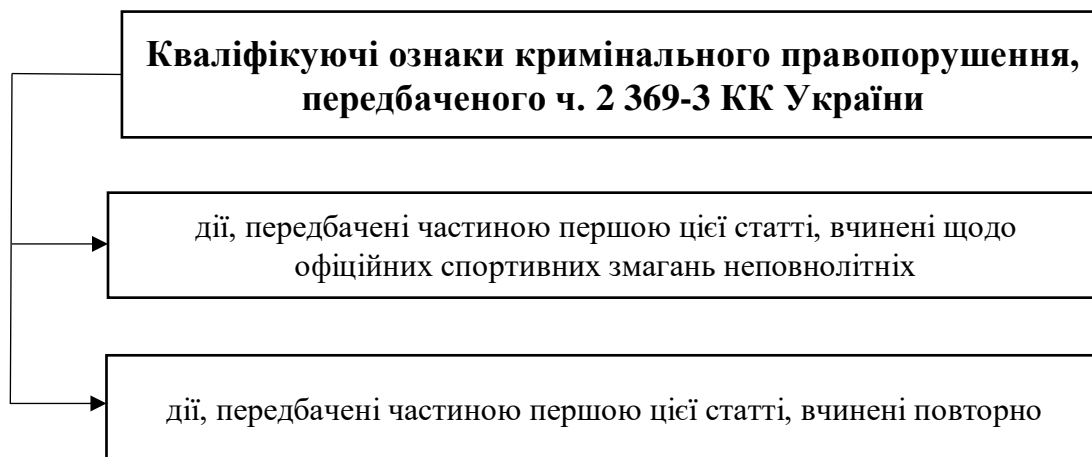
**СКЛАД КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВОПОРУШЕННЯ**

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується у впливі на результати офіційних спортивних змагань та одержання внаслідок таких діянь вигоди або порушенні заборони розміщення ставок на спорт

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА

Характеризується умисною формою вини (прямий умисел)

Примітка.

Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені в частині другій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань».

ЗАДАЧІ

1. СИДОРЕНКО, як голова постійної комісії із земельних питань, будівництва, екологічної безпеки та з питань законності Затоківської селищної ради Білгород-Дністровської міської ради Одеської області, спільно із секретарем Затоківської селищної ради Білгород-Дністровської міської ради Одеської області МИКОЛАЙЧЕНКОМ розробив схему із заволодіння земельними ділянками рекреаційного призначення на узбережжі Чорного моря у смт. Затока.

СИДОРЕНКО, за попередньою змовою з МИКОЛАЙЧЕНКОМ, використали технічну документацію з поділу земельних ділянок, розроблену з порушенням Генерального плану смт. Затока, внаслідок чого допущено формування земельних ділянок шляхом поділу їх на 17 нових наділів зі зміною цільового призначення. Внаслідок діянь СИДОРЕНКА зазначені ділянки було відведено на користь наблизених до його родини осіб.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

2. СЕМЕНЧЕНКО, працюючи на підставі рішення засновників товариства з обмеженою відповідальністю «Промшина» на посаді директора ТОВ, уклав договір зберігання з ТОВ «Трейлер», за умовами якого приймає на зберігання шини, диски, колеса та комплектуючі до них для сільськогосподарської техніки, спецтехніки і фототехніки в кількості, що визначена у акті приймання-передачі товару на загальну суму 883 180 грн.

СЕМЕНЧЕНКО, використовуючи всупереч інтересам ТОВ «Промшина» свої повноваження, достовірно знаючи про відсутність будь-яких підстав на використання та розпорядження майном, належним ТОВ «Трейлер», вивіз зі складських приміщень майно, що належить ТОВ «Трейлер» на загальну суму 671 980 грн, яким згодом розпорядився на власний розсуд. Пояснюючи свої дії,

СЕМЕНЧЕНКО повідомив, що спричинена ним шкода була зумовлена відсутністю коштів у останнього на ведення господарської діяльності, у зв'язку із чим він вчинив дії щодо реалізації майна ТОВ «Трейлер».

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

3. ПЕТРЕНКО, як начальник відділення, зобов'язаний організувати роботу працівників із надання послуг поштового зв'язку, керувати діяльністю відділення, забезпечувати достовірність і своєчасність складання звітності, організувати зберігання готівкових коштів, основних засобів та інвентарю, які закріплені за відділенням, тощо. Відповідно до договору про повну матеріальну відповідальність, ПЕТРЕНКО, обіймаючи посаду начальника поштового відділення, виконує роботу, безпосередньо пов'язану зі збереженням, обробкою матеріальних цінностей, бере на себе повну матеріальну відповідальність за незабезпечення збереження ввірених йому підприємством матеріальних цінностей.

Із 01.03.2019 до 14.08.2020 р. ПЕТРЕНКО, маючи доступ до готівкових коштів, що перебували у відділенні, з метою тимчасового використання для особистих потреб заволодів належними підприємству «Укрпошта» грошовими коштами в сумі 168961,59 грн, за які ніс повну матеріальну відповідальність.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

4. ДМИТРЕНКО, перебуваючи на посаді заступника директора ТОВ «Білдінг», знаходячись за місцем розташування офісу, підписав і проставив печатку в актах, до яких завідомо неправомірно вніс вартість робіт із застосуванням до норм витрат праці робітників підвищуючого коефіцієнта $K = 1,2$, унаслідок чого завищив вартість цих робіт на загальну суму 81 678,98 грн. Крім того, ДМИТРЕНКО завідомо неправомірно вніс у ці акти роботи з виготовлення та монтажу металевих конструкцій, внаслідок чого ще завищив вартість цих робіт на загальну суму 4 584,89 грн.

Указані діяння призвели до одержання неправомірної вигоди для ТОВ «Білдінг» на зазначені суми, внаслідок чого завдано істотної шкоди громадським інтересам в особі територіальної громади м. Києва.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

5. РАДЧЕНКО, перебуваючи на посаді директора ТОВ «Конвертація», у невстановленому місці та часі, в порушення вимог законодавства, з метою одержання неправомірної вигоди для ТОВ «Конвертація», підписав та проставив печатку у тендерній пропозиції на виконання поставки медичного обладнання для оснащення двох міських лікарень, до якої завідомо неправомірно внесено ціну з надбавкою, яка перевищує 10 відсотків. Згодом вказану тендерну пропозицію подано до Департаменту охорони здоров'я Хмельницької обласної державної адміністрації. За результатами проведення процедури торгів між РАДЧЕНКО, як директором ТОВ «Конвертація», та Департаментом охорони здоров'я Хмельницької обласної державної адміністрації укладено договірну угоду, відповідно до якої ТОВ «Конвертація» перераховано грошові кошти на загальну суму 7 055 992, 60 грн.

За результатами реалізації РАДЧЕНКА свого діяння здійснено завищення вартості товару на загальну суму 548 890,73 грн, що призвело до одержання неправомірної вигоди для ТОВ «Конвертація», внаслідок чого державним інтересам спричинено шкоду.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

6. ІВАНОВ, перебуваючи на посаді директора Львівського комунального підприємства «Зоря», будучи службовою особою та наділений організаційно-розпорядчими та адміністративно-господарськими функціями, достовірно знаючи, що, відповідно до розпорядчих документів Львівської міської ради, щомісячна премія директору може бути виплачена тільки на підставі наказу Департаменту житлового господарства та інфраструктури Львівської міської ради, за відсутності такого, в період із 01.12.2017 до 02.07.2020 р. надавав вказівки головному бухгалтеру ЛКП «Зоря» КУЗЬМЕНІЙ про нарахування йому премії. Внаслідок зазначених дій ІВАНОВУ нараховано та виплачено премію на суму 1 076 353,99 грн.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

7. Сержант поліції ДЕРКАЧЕНКО, перебуваючи на посаді поліцейського сектору реагування патрульної поліції у Луганській області, здійснював

контроль у кімнаті для затриманих над доставленим БАГРІЄМ за вчинення адміністративного правопорушення.

ДЕРКАЧЕНКО умисно застосував щодо БАГРІЯ, який не вчиняв опору, фізичне насильство, а саме – гумовим кийком завдав йому удару по правій нозі, чим спричинив останньому біль і страждання. Згодом, виявляючи зверхність і погрожуючи подальшим заподіянням тілесних ушкоджень, ДЕРКАЧЕНКО змусив БАГРІЯ присідати.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

8. Народний депутат ПЛЮШКО від партії «Вітчизна», перебуваючи за межами Київської області, 01.12.2018 р. попросив свого колегу з партії КРИВОКОТКА проголосувати замість нього на пленарному засіданні Верховної Ради України за підтримку проєкту змін до Закону України «Про вибори Президента України». Останній надав згоду і позитивно проголосував за відповідний проєкт. Причиною такого прохання ПЛЮШКО пояснював важливістю прийняття змін у зв'язку із його бажанням висунути наступного року свою кандидатуру на пост Президента України.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

9. ТЕРНОВСЬКИЙ, будучи поліцейським взводу № 1 роти реагування Оболонського РВ УПО в м. Києві, заступив у наряд екіпажу № 620 поліції охорони, де був визначений старшим нарядом. Під час патрулювання нарядом був помічений БЕГОЯН, який поспіхом штовхав тротуаром мопед. ТЕРНОВСЬКИЙ запропонував наряду зупинитись для перевірки документів, що посвідчують особу.

Наряд почав вимагати від БЕГОЯНА інформацію щодо його особи та причину перебування у нічний час доби на вулиці. Здійснивши особистий обшук, ТЕРНОВСЬКИЙ взяв сумку з особистими речами останнього та поклав її до багажника службового автомобіля. Згодом ТЕРНОВСЬКИЙ висунув вимогу про передачу йому грошових коштів, погрожуючи застосуванням насильства та обмеженням прав і свободи БЕГОЯНА з постійним демонструванням та погрозою застосування вогнепальної зброї.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

10. Інспектор взводу № 2 роти № 5 батальйону Управління патрульної поліції у Чернівецькій області ДПП, лейтенант поліції ТИГРОВ та інспектор взводу № 6 роти № 2 батальйону Управління патрульної поліції у Чернівецькій області ДПП, лейтенант поліції РУДИЙ 30 січня 2020 року заступили на чергування в складі екіпажу «Юпітер-013». Під час чергування вказаний екіпаж був направлений для відпрацювання виклику стосовно факту вживання алкогольних напоїв у громадському місті, внаслідок чого було здійснено адміністративне затримання ІЛЯЧЕНКА із застосуванням щодо останнього спеціального засобу – кайданків.

ІЛЯЧЕНКА було доставлено до приміщення Чернівецького відділу поліції Головного управління Національної поліції у Чернівецькій області для складання адміністративних матеріалів. Затриманий поведився агресивно, висловлювався на адресу поліцейських нецензурною лайкою, за що отримав від ТИГРОВА долонею правої руки один удар в область потилиці, а потім – ногою по нижні кінцівках. Від цього затриманий, втративши рівновагу, впав на підлогу. Згодом ТИГРОВ завдав ще один удар лівою ногою в область грудної клітини. Внаслідок указаних дій ІЛЯЧЕНКУ спричинено тілесні ушкодження у вигляді множинних підшкірних крововиливів тулуба, верхніх і нижніх кінцівок, які за характером належать до легких тілесних ушкоджень, що не спричиняють короточасного розладу здоров'я чи незначної стійкої втрати працездатності.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

11. СИДОРЕНКО, будучи інженером технічного нагляду та фізичною особою-підприємцем, за умовами Договору з ТОВ «Флагман», надавав публічні послуги зі здійснення технічного нагляду над будівництвом будівель і споруд, предметом яких було виконання будівельних робіт за проектом «Реконструкція дитячого садка з улаштуванням автономної котельної». Шляхом видачі завідомо неправдивих офіційних документів СИДОРЕНКО засвідчив фактичне виконання будівельних робіт і витрати матеріалів на об'єкт, що не відповідають проектним рішенням. На підставі вказаних неправдивих офіційних документів

із розрахункового рахунку Калинівської сільської ради Рівненської області на розрахунковий рахунок СИДОРЕНКА як оплати за виконання технічного нагляду щодо вказаного об'єкта було безпідставно перераховано кошти місцевого бюджету на загальну суму 210 343,65 гривень.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

12. Між Вернигородським районним відділом освіти в особі КИРИЛЕНКА та ТОВ «БУДМАРШ» в особі директора ЗАЙЧЕНКА 06.10.2017 р. укладено договір підяду на виконання робіт «Технічне переоснащення котельні НВК у с. Підберезне Вернигородського району з установкою твердопаливних котлів». ЗАЙЧЕНКО, будучи достовірно обізнаним про те, що роботи, які визначені актами приймання виконаних будівельних робіт, фактично не виконувалися, підписав їх і завірив відтиском печатки. Шляхом підмови надав Акти для підпису інженеру з технічного нагляду Вернигородської районної державної адміністрації ЗОРЕНКОВІ, запевнивши останнього про поділ незаконно отриманих коштів навпіл. Погодившись на запропоновані умови, інженер із технічного нагляду підписав і завірив відтисками печатки Акти приймання виконаних будівельних робіт. Згодом ЗАЙЧЕНКО надав ці Акти для підпису начальнику Вернигородського районного відділу освіти КИРИЛЕНКУ як службовій особі, уповноваженій на підписання вказаних актів, що є підставою для перерахунку бюджетних коштів. За будівельні роботи, зазначені в Актах, ТОВ «БУДМАРШ» отримав бюджетні грошові кошти у розмірі 4 826 572 грн. За результатами проведення судової будівельно-технічної експертизи встановлено різницю між вартістю фактично виконаних робіт і вартістю робіт, указаних в Актах приймання виконаних будівельних робіт, на загальну суму 476 348 грн.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

13. ВАСИЛЕНКО, перебуваючи на посаді головного державного виконавця Чигиринського районного відділу Державної виконавчої служби Чернігівської області, під час здійснення виконавчого провадження № ХХХ про стягнення з ТАРАСЕНКА аліментів на утримання неповнолітньої дочки,

неправомірно внесла до розрахунку заборгованості завідомо неправдиві відомості щодо залишку несплачених аліментів у сумі 354 685 грн. Унаслідок вказаних дій ВАСИЛЕНКО на підставі таких розрахунків заборгованості винесла незаконні постанови про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві: користування вогнепальною мисливською, пневматичною зброєю; керування транспортними засобами; полювання; виїзду за межі України. Крім того, винесла постанову про арешт коштів боржника та про арешт майна боржника.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

14. До оперуповноваженого Монастириського відділення поліції Тербовлянського відділу ГУНП в Тернопільській області СУХОРАБА 12.10.2021 р. звернувся мешканець смт. Монастирськ з інформацією щодо незаконної діяльності місця проведення азартних ігор. Довідавшись адресу розміщення вказаного об'єкта та будучи переконаним у достовірності отриманих даних, СУХОРАБ запевнив громадянина в адекватному та швидкому реагуванні на це повідомлення, однак жодних дій щодо цього не вчинив. Останній пояснив свою бездіяльність небажанням припиняти незаконну діяльність проведення азартних ігор, оскільки у такому випадку його сестра, що вже рік працює прибиральницею у цьому приміщенні, втратить місце роботи.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

15. ПЕТРОВ, перебуваючи на посаді судді Глибоцького районного суду Чернівецької області, в поданій за 2019 рік декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не вказав придбаний за звітний період автомобіль марки Lexus LX 570. У результаті розслідування експертна оцінка цього автотранспорту становила 1 654 355 грн. Відсутність зазначення у власності цього транспортного засобу ПЕТРОВ пояснив наявністю технічної помилки програми заповнення декларації, яка не дала можливості якісно її подати.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

16. Заступник директора департаменту соціального захисту населення Харківської облдержадміністрації КУРЧЕНКО спільно з директором Волошинського дитячого будинку-інтернату ПОЛОГОВИМ 05 червня 2017 року підготували листи про необхідність проведення капітального ремонту пральні та харчоблоку. Для цього в необхідних документах ПОЛОГОВИЙ навмисно зазначив занижену вартість ремонту об'єкта, що не перевищувала 1 500 000 грн, а відтак умисно позбавив виникнення підстав щодо процедури придбання товарів, робіт і послуг у системі електронних закупівель «ProZorro».

Відповідно до отриманих від ПОЛОГОВОГО документів, КУРЧЕНКО склав службову записку щодо укладання договорів на забезпечення проведення ремонту, знаючи про штучно занижену вартість робіт і неможливість їх виконання за таку грошову суму. Внаслідок указаних дій з державного бюджету було виділено 1 452 329 грн для забезпечення проведення запланованих ремонтних робіт.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

17. До лікаря-уролога поліклінічно-хірургічного відділення комунального закладу «Чортківська центральна районна лікарня» ЛУГОВОГО звернувся БОРИСЕНКО з проханням про видачу листка непрацездатності з амбулаторним режимом лікування. Між ЛУГОВИМ і БОРИСЕНКОМ виникла змова щодо складання та видачу неправдивих офіційних документів, а саме – медичної картки амбулаторного хворого та листка непрацездатності БОРИСЕНКА про його минулорічне перебування на амбулаторному лікуванні у Чортківській центральній районній лікарні з 27.09.2019 до 02.10.2019. З цією метою ЛУГОВИЙ завів окрему книжку хворого, до якої вніс неправдиві відомості про проведення первинного огляду та встановлення хворому попереднього діагнозу: «лівосторонній орхоепідедеміт». На основі цього ЛУГОВОМУ вдалося видати підроблений офіційний документ – листок непрацездатності про перебування БОРИСЕНКА на амбулаторному лікуванні.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

18. ГЛАДЧЕНКО, з 20.09.2016 р. до 13.10.2017 р. проходячи службу на посаді молодшого інспектора (техніка з обслуговування інженерно-технічних засобів охорони) відділу інженерно-технічних засобів охорони, зв'язку та інформатизації державної установи «Олександрівська виправна колонія (№ 67)», тобто будучи особою молодшого начальницького складу кримінально-виконавчої служби, не подав декларацію особи, яка припинила діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування за минулий рік, яка подається наступного року після припинення такої діяльності.

Станом на 11.09.2018 року, згідно з відомостями з Реєстру, декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за період до 01.04.2018 р. ГЛАДЧЕНКО не подав, хоча зареєструвався в Реєстрі 15.03.2017.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

19. СМІРНОВ, перебуваючи на посаді голови Бородянської селищної ради, в поданій за 2017 рік декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, вказав наявність у власності земельної ділянки у його дружини загальною площею 1,02 га, вартість якої становить 124 578 грн, що була придбана на основі Договору купівлі-продажу. У ході досудового розслідування, під час перевірки Публічної кадастрової карти України, було виявлено, що ця земельна ділянка знаходиться на площі розміром 2,02 га, а зазначена у договорі купівлі-продажу вартість становить 2 245 471 грн.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

20. НЕЧУПЕРЕНКО, будучи депутатом Переяславської сільської ради Кам'янка-Бузького району Львівської області, повноваження якого закінчилися в день відкриття першої сесії 8 скликання вказаної сільської ради, тобто 20 листопада 2020 року, не подав, шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства, декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2020 рік за

формою, що визначається Національним агентством з питань запобігання корупції.

В ході розслідування встановлено, що НЕЧУПЕРЕНКО у 2021 році не зареєструвався в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та не вчинив будь-яких дій з метою подання декларації.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

21. Між ДП «Миколаївський облавтодор» ВАТ «Автомагістраль» в особі директора ТРОФИМЕНКА та ТОВ «БУДІВЕЛЬНИК» в особі директора МИКИТЮКА 18.07.2016 року укладений договір про виконання робіт щодо поточного ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у Вичівському районі Миколаївської області.

МИКИТЮК, неналежно виконуючи свої службові обов'язки – на об'єкті роботи не проводилися – через несумлінне ставлення до взятих на себе відповідно до умов договору зобов'язань, у період із червня до грудня 2016 року належно не проконтролював і не забезпечив виконання робіт, в результаті чого державним інтересам в особі Служби автомобільних доріг у Миколаївській області завдано істотної шкоди на загальну суму 78 694 грн.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

22. ЗАЙЧЕНКО, обіймаючи посаду майстра лісу обходу № 1 Городоцького лісництва лісгоспу ДП «Львівський військовий ліскомбінат», в період із січня до серпня 2018 року не вживав заходів щодо попередження та припинення незаконних рубок, унаслідок чого невстановленими особами за вказаний період здійснено самовільне рубання 31 дерева різних порід, чим спричинено шкоду лісовому господарству в сумі 348 658 грн.

Останній причиною невиконання обов'язків пояснив, що найбільш вдалим часом вирубки лісу вважається осінній період, тому не вбачав за необхідне здійснювати нагляд за лісом в інші місяці року.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

23. ІВАШКО, перебуваючи на посаді головного спеціаліста відділу з питань призначення, перерахунку та виплати пенсій № 6 Управління Пенсійного фонду України у Галицькому районі виплат пенсій, згідно з Законом України «Про державну службу», присвоєно п'ятнадцятий ранг державного службовця. 10.03.2017 р. ІВАШКО звільнено з посади головного спеціаліста вказаного відділу у зв'язку зі скороченням чисельності штату та реорганізацією. 24.09.2018 р. Національне агентство з питань запобігання корупції, згідно зі ст. 49 Закону України «Про запобігання корупції», повідомило ІВАШКО про факт неподання нею декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та зобов'язало останню подати декларацію після звільнення за 2017 рік упродовж десяти днів із дня отримання повідомлення.

Однак упродовж передбачених Законом України «Про запобігання корупції» десяти діб ІВАШКО декларацію не подала, хоча зареєструвалася в реєстрі 10.02.2017.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

24. Директором КП «Міський узвіз» СТАВНІЧУКОМ видано наказ «Про створення тендерного комітету для організації та проведення процедур закупівель», згідно з яком його призначено головою. За результатами проведення відкритих торгів КП «Міський узвіз» в особі директора СТАВНІЧУКА укладено з ТОВ «Нафтотрейд Капітал» договір поставки на закупівлю 112 970 літрів дизельного палива за ціною 17,79 грн за літр та 56 480 літрів бензину А-92 за ціною 15,79 грн за літр.

Директор ТОВ «Нафтотрейд Капітал» 22 серпня 2017 року звернувся з листом на адресу директора КП «Міський узвіз» щодо змін умов договору та підвищення ціни на дизельне паливо та бензин А-92 за договором поставки у зв'язку з тим, що з моменту проведення конкурсних торгів наявна тенденція збільшення закупівельних цін на ринку нафтопродуктів.

За результатами розгляду вказаного листа директором КП «Міський узвіз» СТАВНІЧУКОМ озвучені вимоги було позитивно схвалено, а відтак вартість палива за 1 літр було збільшено в середньому на 2 грн. Однак, під час

розслідування вдалося встановити, що, згідно з довідками Одеської регіональної Торгово-промислової палати, у період із 05.07.2017 р. до 28.08.2017 р. ціни на дизпаливо та бензин марки А-92 залишались незмінними. Внаслідок належної перевірки даних щодо середньоринкової ціни на дизпаливо та бензин марки А-92 та укладання додаткових договорів СТАВНІЧУКОМ територіальній громаді м. Одеси в особі Одеської міської ради завдано матеріальної шкоди на загальну суму 856 850 грн.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

25. НЕЧУПЕРЕНКО, представник ТОВ «Зернопостач Фірма», який має право представляти інтереси підприємства в органах влади, місцевого самоврядування та у інших державних органах, зокрема правоохоронних, 31.10.2018 р. звернувся до начальника відділу безпеки середовища життєдіяльності Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства ПЕТРУКА з метою оформлення санітарного паспорту на право одержання, зберігання і застосування пестицидів і мінеральних добрив на приміщення складу.

В розмові ПЕТРУК повідомив про необхідний перелік документів. Обом домовились про зустріч на наступний день з метою огляду приміщення складу. Оглянувши приміщення, маючи умисел на одержання неправомірної вигоди для себе з використанням службового становища, ПЕТРУК повідомив, що умови складу та його територія не відповідають нормам приміщень для зберігання пестицидів.

Відтак, діючи з корисливих мотивів, запропонував НЕЧУПЕРЕНКУ сплатити грошові кошти у сумі 3000 гривень за видачу санітарного паспорту, на що останній надав згоду. Отримавши кошти, ПЕТРУК, усвідомлюючи, що умови складського приміщення та його територія насправді не відповідають нормам приміщень для зберігання пестицидів, склав санітарний паспорт на право одержання, зберігання і застосування пестицидів і мінеральних добрив на складі ТОВ «Зернопостач Фірма».

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

26. СЕРГІЄНКО, перебуваючи на посаді старшого державного інспектора у сфері державного контролю за використанням та охороною земель Головного управління Держгеокадастру у Київській області, 30.04.2017 р. одержав для себе від ХИТРУКА неправомірну вигоду у сумі 500 доларів США за проведення перевірки вимог земельного законодавства у найкоротший термін та видачу актів проведення перевірки щодо самовільно зайнятих земельних ділянок сільськогосподарського призначення на користь власника земельних ділянок ХИТРУКА.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

27. ДМИТРОВ, діючи як державний реєстратор відділу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців Ротківської районної державної адміністрації, з корисливих мотивів особистого протиправного збагачення 26.09.2018 року одержав від НЕПОВА частину обумовленої суми неправомірної вигоди в розмірі 250 доларів США за внесення до Державного реєстру прав на нерухоме майно відомостей про об'єкт комерційного призначення.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

28. ЖДАНОВ, перебуваючи на посаді генерального директора колективного підприємства «Регіональний виробничо-навчальний атестаційний центр «КОЛВУД», 24.06.2019 р. одержав від ГЛУРКОВА неправомірну вигоду у розмірі 1000 доларів США за видачу йому свідоцтва про закінчення вказаного Центру та здобуття професії слюсаря з монтажу та обслуговування газових установок і газових мереж без проходження відповідного навчання та перевірки знань. Через тиждень ЖДАНОВ передав ГЛУРКОВУ неправдивий офіційний документ.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

29. МИХАЙЛИЧЕНКО 07.10.2016 року звернувся до директора ТОВ «Фаворит Прайд» ТУРКОВА з метою придбання транспортного засобу марки VOLKSVAGEN PASSAT.

МИХАЙЛИЧЕНКО запропонував ТУРКОВУ провести огляд транспортного засобу з визначенням його вартості за ціною нижчою 50000 грн., щоб він міг зберегти субсидію на сплату комунальних послуг, одночасно повідомивши останньому про те, що за такі послуги як винагороду отримає додаткову плату в розмірі 1000 грн.

ТУРКОВ склав Акт технічного стану транспортного засобу марки VOLKSVAGEN PASSAT, до якого вніс завідомо неправдиві відомості про показник лічильника пробігу (наробітку), на підставі чого оцінив автомобіль у 49560 грн. Пізніше останній передав інспекторові Територіального сервісного центру МВС завідомо підроблені документи, що надало можливість МИХАЙЛИЧЕНКУ зберегти право на субсидію.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

30. ДРОНОВ 21.12.2019 р., будучи керівником юридичної особи та митного брокера ТзОВ «Брок Бізнес Груп», достовірно знаючи, що придбані за кордоном і ввезені на митну територію України ІВАНОВИМ та ПЕТРОВИМ два легкові автомобілі марки Mercedes-Benz Citan 2012 року виробництва, вніс до офіційних документів – митних декларацій – недостовірні відомості про 2013 рік їх виробництва (замість 2012 року). Достовірність цього ДРОНОВ засвідчив за допомогою електронного цифрового підпису та подав в електронному вигляді на адресу відділу митного оформлення № 4 митного поста «Закарпаття» для подальшого розмитнення. Останній отримав за це винагороду в розмірі 700 дол. США за кожний автомобіль.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

31. РОМАНЕНКО, обіймаючи посаду старшого оперуповноваженого в ОВС відділу внутрішньої безпеки Адміністрації державної кримінально-виконавчої служби України, 17.07.2019 року під час особистих зустрічей з ХВИЛЮКОМ, який є начальником відділу охорони ДУ «Херсонська виправна

колонія № 51», прийняв від останнього пропозицію щодо одержання як неправомірну вигоду грошових коштів у розмірі 9000 грн за невчинення щодо останнього дій з документування та притягнення його як особи, відповідальної за організацію роботи кінологічної служби ДУ «Херсонська виправна колонія № 51», до відповідальності за порушення умов організації роботи відділу щодо проведення дресирування собак цивільних осіб та їх утримання у приміщеннях кінологічної служби колонії та не направлення вказаних матеріалів до правоохоронних органів. Одержання зазначених грошових коштів відбулося у службовому кабінеті РОМАНЕНКА наступного дня.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

32. ІГОРЧЕНКО 19 жовтня 2019 року звернувся до інженера ТОВ «Львівстандарт» ГУЦУЛЕНКА щодо надання сертифікату відповідності стандарту Євро-5 на автомобіль марки «Ford Fusion M-1» для подальшого розмитнення вказаного автомобіля. Під час вказаної розмови ГУЦУЛЕНКО, з метою протиправного особистого збагачення, повідомив ІГОРЧЕНКУ, що технічні характеристики автомобіля марки «Ford Fusion M-1» не відповідають вимогам стандарту Євро-5, відтак автомобіль не підлягає розмитненню на території України, і запропонував йому неправомірну вигоду у розмірі 18 000 гривень за сприяння у наданні вказаного сертифікату.

Розуміючи протиправний характер дій, ІГОРЧЕНКО погодився на вказану пропозицію та з метою викриття зловмисника звернувся з відповідною заявою до правоохоронних органів. Під час отримання коштів ГУЦУЛЕНКО був затриманий представниками правоохоронних органів.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

33. ДАВИДЕНКО, з метою уникнення притягнення до адміністративної відповідальності за порушення Правил дорожнього руху України, які виявилися у проїзді без зупинки в зоні дії дорожнього знаку «Проїзд без зупинки заборонено», висловив пропозицію про надання поліцейському СРПП № 8 Лепківського ВП ГУНП в Житомирській області рядовому поліції СТРОЖКОВУ неправомірної вигоди – грошових коштів у сумі 1000 грн.

Від прийняття неправомірної вигоди поліцейський відмовився, роз'яснивши порушнику ПДР те, що його дії є неправомірними і за їх вчинення передбачена кримінальна відповідальність. Незважаючи на попередження, ДАВИДЕНКО поклав запропоновані раніше грошові кошти під папку з документами, яка знаходилась на капоті багажного відділення службового автомобіля працівників поліції.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

34. ПРОКОПЕНКО, перебуваючи на посаді старшого інспектора Яремківського міського відділення Головного управління ДСНС в Миколаївській області, вказав у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2018 рік, наявність активів у формі готівкових коштів у розмірі 15 000 доларів.

У декларації за попередній рік останній не вказував наявність жодних активів у формі готівкових коштів. Окрім того, отримані у 2019 році доходи у сукупності та в еквіваленті до національної валюти не перевищували 10 000 доларів.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

35. КРИВЕНКО, будучи представником ТОВ «Українська паливна компанія «Гедзь», 01.11.2018 р. звернувся до компетентного державного органу – ДП «Задніпровський ЕТЦ», де від технічного експерта з промислової безпеки ГОРІЛОЇ отримав вичерпний перелік документів, необхідних для проведення та отримання висновку експертизи зі стану охорони праці та безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання під час виконання заявлених робіт. Крім того, остання повідомили про необхідність передати їй грошові кошти в сумі 48 000 грн, з яких: 30 000 грн – офіційна плата за надані ДП «Задніпровський ЕТЦ» послуги, 18 000 грн – грошова винагорода за її сприяння у вчиненні певних дій. Наступного дня обумовлену суму було передано ГОРІЛІЙ.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

36. ЛАВРЕНКО, перебуваючи на посаді міського голови Чернігівської області, вказав у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2020 рік, наявність активів у формі готівкових коштів у розмірі 1 500 000 доларів. У декларації за попередній рік останній вказав наявність активів у формі готівкових коштів у розмірі 92 000 доларів. Крім того, отримані у 2020 році доходи у сукупності та в еквіваленті до національної валюти не перевищували 48 000 доларів.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

37. КАРПЕНКО 08 березня 2019 року під час спроби в'їзду на територію України та ввезення прихованого від митного контролю товару – цигарок марки «NZ 10» (30000 пачок) і цигарок марки «ФЕСТ» (50000 пачок) виробництва Республіки Білорусь, без акцизних марок України – перебуваючи у кабінеті старшого прикордонних нарядів міжнародного пункту пропуску для автомобільного сполучення «Виркот», розташованого в с. Виркот Нировського району Волинської області, з метою позитивного вирішення питання щодо повернення транспортного засобу з товаром та подальшого їх безперешкодного переміщення на територію України, надав старшому оперуповноваженому вказаного пункту пропуску НЕВИРКУ неправомірну вигоду в розмірі 26000 євро.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

38. ІВАНЧЕНКО 24.07.2019 року, діючи умисно, перебуваючи у службовому приміщенні пункту пропуску «Рені-Груп» відділу прикордонної служби «Рені» Чорноморського прикордонного загону Південно-Західного регіону, надав неправомірну вигоду у розмірі 200 доларів США інспектору прикордонного контролю 1 категорії 2 групи прикордонного контролю відділення інспекторів прикордонної служби «Рені» Чорноморського прикордонного загону Південно-Західного регіонального управління ДПС України старшому прапорщику СТОРОЖЕНКОВІ. Грошова винагорода призначалася за безперешкодний в'їзд на територію України з території

Республіки Молдова за недійсним паспортним документом та непритягнення останнього до адміністративної відповідальності.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

39. СОКОРЕНКО, провідний інспектор Сумського міського відділу Управління ДСНС України в Сумській області, під час виконання посадових обов'язків набув тісних зв'язків із головним інспектором відділу запобігання надзвичайним ситуаціям УДСНС України в Сумській області ГЛЕБЧЕНКОМ і заступником начальника Управління ДСНС України в Сумській області ТУРКОВИМ.

У подальшому, з метою особистого збагачення та враховуючи набуті СОКОРЕНКОМ зв'язки зі службовими особами, останній отримав неправомірну вигоду для себе за вплив на прийняття рішення вказаними особами щодо видачі ними висновків про дотримання протипожежних норм під час здійснення реконструкції житлових будинків, а також за видачу відповідних дозвільних документів щодо дотримання протипожежних норм під час обладнання торговельних кіосків газовими балонами.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

40. ГОРБУНОВ, обіймаючи посаду голови Миколаївської районної державної адміністрації Львівської області, діючи умисно і з метою особистого незаконного збагачення, для проведення конкурсу на зайняття вакантних посад категорії «Б» і «В» апарату і структурних підрозділів Миколаївської районної державної адміністрації, здійснював вплив на прийняття членами конкурсної комісії (що є його підлеглими) рішення щодо визначення переможцем конкурсу на зайняття вакантної посади провідного спеціаліста юридичного відділу апарату СИДОРЕНКА.

Мотиви діянь відзначалися корисливістю у зв'язку з отриманням від останнього неправомірної вигоди в розмірі 1500 доларів США за здійснення впливу на прийняття членами конкурсної комісії позитивного рішення.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

41. ЗОРЧЕНКО 12 жовтня 2018 року, перебуваючи на посаді водія філії «Харківський державний обласний навчально-курсовий комбінат», з метою отримання неправомірної вигоди для себе, запропонував представнику ПП «ОРБІТА» КИРИЛЕНКУ надати кошти у розмірі 25 000 гривень за обіцянку здійснити вплив на прийняття рішення службовою особою вказаної філії про передачу нежитлових приміщень у оренду ПП «ОРБІТА» у стислі строки та без погодження із регіональним відділенням Фонду державного майна України у Харківській області. На озвучену пропозицію останній надав згоду. У подальшому між вказаними установами було підписано договір щодо передачі нежитлових приміщень у оренду.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

42. Народний депутат від партії «За вільну Україну» ГОЛОВЕНКО 21.10.2020 р., перебуваючи вдома з підозрою на гостру респіраторну вірусну інфекцію, попросив колегу з партії СИМЧЕНКА позитивно проголосувати замість нього на пленарному засіданні Верховної Ради України за підтримку запиту щодо застосування персональних економічних та інших обмежувальних заходів.

Останній надав згоду і проголосував за відповідний запит. Причину такого прохання ГОЛОВЕНКО пояснював важливістю вжиття персональних обмежувальних заходів і загальною користю від цього для Державного бюджету України.

Кваліфікуйте діяння. Проведіть кримінально-правовий аналіз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України від 28.06.1995 р. 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44–48. Ст. 552.
4. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23. Ст. 121.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13–17. Ст. 112.
6. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 51. Ст. 292.
7. Про державний бюджет України на 2021 рік : Закон України від 15.12.2020 р. № 1082-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 16. Ст. 144.
8. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 року № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
9. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. № 1052.
10. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
11. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів Закон України від 08.09.2005 р. № 2860-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 2–3. Ст. 34.
12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05.04.2001 року № 2346-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 29. Ст. 137.
13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
14. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268.
15. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА
ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ
У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ
ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ
(у схемах)

Навчальний посібник

Видано в авторській редакції

Формат 60 × 84/8. Папір офсетний.
Умовн. друк. арк. 7,44.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.